

ELŐFIZETÉS:

Egész évre ... 12 kor.
Fél évre ... 6 kor.
Negyed évre ... 3 kor.

*

A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyaguk a lap tulajdo-
nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:

egy 1 hasábos petit sor 20 fill.
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitlér sora 50 fillér.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
60 fillér.

A hirdetések BITTERMANN
NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
könyvnyomtatás fogadtatnak
el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fl.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fl.

Vasut az árvédelmi töltéseken.

— Pekánovits Imrétől. —

II.

Hivatkozni szeretnek a vállalkozók arra, hogy hisz van már példa hazánkban arra, hogy az ármentesítési védtöltésekre vasut építették és az jól bevált. Nevezetesen hivatkozás történik a létező két esetre, a Béga csatorna és Uj-Kécske-kecskeméti tiszai társulat védtöltésére épített vasutvonalra. A hivatkozás azonban nem szerencsés, mert a Béga csatorna töltéséhez egy külön, a vasut céljára szolgáló padkátöltés épített, tehát nem az ármentesítési töltés lett a vasut céljaira felhasználva, a nevezett tiszai töltés pedig 8-0 mtr széles koronával bír és csak 1300 fmtr hosszban használják vasuti töltésnek. Egyebekben pedig mindegyik újabb kivétel és ennél fogva tapasztalati hivatkozásra nem alkalmas. Alig mernék azonban hinni, hogy akár az egyik, akár a másik a két ármentesítő társulat közül ezen vasutépítést valami különös vívmánynak kívánják tekinteni, hogy a többi ármentesítő társulatnak is ajánlaná, hogy a védtöltéseket vasuti célokra engedjék át.

De ha a vasut az árvédelmi védtöltést nem is vetkőztetné ki árvédelmi jellegéből és ha nem is tenné azt az árvíz elleni védelemre teljesen használhatatlanná, még akkor sem volna indokolt az ármentesítési védtöltésre vasutat emelni, — azért sem, mert magát az árvíz elleni védekezést megbénítja, lehetetlenné teszi.

Az árvíznek a töltés testen való átszivárgásának megszüntetésére igen gyakran használjuk a védtöltés hosszában való árok ásásnak módszerét. Egy ilyen árok készítés szükségessé teszi az egész töltéskoronának igénybe vételét, még akkor is, ha a korona 4—5 mtr széles volna. Maga az árok ásás foglal el 1—2 mtr szélességet, a kiásott föld raktározására is kell 1—2 mtr. A munkások közlekedésére, anyag és eszköz szállítására és kocsi közlekedésére is kellene fenntartani. Ha pedig a töltés koronáján vasut van, mindez lehetetlenné válik.

Gyakran állanak elő helyenként oly vízduzzadások, a melyek miatt a nyulgátakat kell a védtöltések tetejére emelni. A hol a védtöltés

tetején vasut van, ott a nyulgátat építeni nem lehet, mert maga a nyulgát igénybe veszi a koronának 2—3 méter szélességét, pedig a nyulgát mellett még helynek is kell maradnia a közlekedéshez. Többször előfordul, hogy a földanyag hiányában a koronának egy részét fel kell ásni és a földet árvédelmi célokra felhasználni. Mindezt nem lehet tenni, ha a töltésen vasut van.

És mit csináljon az árvízvédekezést vezető akkor, ha a töltéstenben nagyobb vízfolyás jelentkezik, a védtöltést keresztül-kasul kell ásni, hogy a vízfolyás útját megkeresse? A vasut miatt a védekező nem rendelkezik szabadon a töltésten felett. A víz rohamosan árad, a vízfolyás veszélyesen növekedik, a vasut pedig útját állja, hogy gyorsan megkereshesse, pedig egy-egy vízfolyás 30—40 perc alatt képes katasztrófát, gátszakadást előidézni. Hogy katasztrófa elő ne álljon, a vasutat fel kellene szedni, de nem szabad, csak felsőbb vasuti hatóság engedélyével, míg az megérkezik, beletelik 12—24 óra is, addig pedig a katasztrófa a legtöbb esetben bekövetkezik. De ha a vasutat felsőbb engedély bevétele nélkül is elakarnók távolítani, arra nézve nem vagyunk szerszámokkal és ahhoz értő munkásokkal ellátva, minek következtében, ha akarnánk, sem tudnánk a vasutat 5—6 óra időtartamánál hamarabb eltávolítani, ez alatt pedig a gátszakítás szerencsétlensége már beállott.

Azon védtöltés vonal, a melyen a vasut van, különösen azon oknál fogva, mert benne állandó vízmedence képződik, árvédelmi tekintetben nem lesz képes a nagy vizek nyomásának ellentállani, fokozott mennyiségben fognak képződni a víz-átszivárgások, vízátfolyások és szakadások.

Ez pedig a tulsó parti ártér előnyére fog szolgálni, mert minél könnyebben szakad a védgát az egyik parton, annál nagyobb biztonságban érezhetik magukat a tuloldaliak.

Megfordítva van ez a jégzajlásoknál. Mindnyájan tudjuk, mily borzasztó helyzetet, mennyi szerencsétlenséget hord méhében egy-egy jégtorlódás.

A nagyeesű folyóknál a jégtorlódás következtében a meder, hullámtér 3—4 óra alatt megtelik vízzel egész a védtöltések koronájáig. Eddig

a pártatlan sorsra volt bizva, hogy a víz mely oldali védtöltést hágya meg először és szakítja át. A vasutal azonban a jégtorlasz által előállítható gátszakítás is szabályozva lesz, mert az ily szakítás mindig azon oldalon fog történni, a melyen nincs vasut.

Azon oldali védtöltés ugyanis, a melyen a vasut van, a kavicságy, talpfák és sinekkel együttvéve 40—50 centiméterrel lesz magasabb, mint a tuloldali töltés, a minek elkerülhetlen következménye az, hogy a jégtorlódás folytán rohamosan növekedő víz a tuloldali töltést fogja áthágni és kiszakítani.

Nem lehet figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy minden ármentesítési töltés, különösen a magasabbak természetes ülepedésnek vannak alávetve, de ülepedni fognak a védtöltések a vasut nyomása alatt is és az által, hogy a töltés belső részében víz lévén, a védtöltések minden árvízkor átázni fognak, a robogó vonatok pedig az átázott töltésten, ha egyes alkalmakkor kisebb mértékben is, de szétnyomják, a védtöltés ezzel is veszíteni fog magasságában.

Ezen ülepedések következtében az ármentesítési védtöltéseket, minden 5—6 esztendőben a nagyvíznek megfelelő magasságra kell kiegészíteni, a mit nem nehéz teljesíteni ott, a hol a védtöltésen vasut van, ott a töltéseknek ezen magassítását az árvédelem igényeinek megfelelően végrehajtani teljes lehetetlenség.

Arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy a folyók csapadékterületét képező hegyekben az erdőket óriási mérvben pusztítják. — Az erdők ezen irtása következtében az ottani csapadék az irtás arányában mind rohamosabban vonul lefelé, a mi a folyók nagy vízszíneinek emelkedését idézi elő, de ezen vízszínelmelkedésre észlelhető befolyással bír az is, hogy az árvizek millió és millió köbméter hordalékot szállítanak le a hegyekről, mely hordalékot a vizek, a folyók hullámtérében raktározzák le, minél fogva a folyók vízemelési képessége csökken, ennek következtében pedig a vízszin emelkedik. Ezek részben okai annak, hogy a folyók menti védtöltéseket minden egy-két évtizedben emelni kell.

A mint tehát látjuk, az ármentesítési védtöltéseket többször kell magosítani. Ezt pedig ott,

A „BÁCSKA“ tárcája.

Azt álmodtam...

Azt álmodtam nemrég rólad,
Itt voltál mellettem
S halkan mondtad, mondogtad,
Szeretsz-e még engem?

Atfontál a karjaiddal,
Sirva könyörögted
Bocsássak meg s mint azelőtt
Szeresselek téged.

S én feleltem bűt, bánatot,
Rád borultam sirva,
Megesőköltam könnyes arcod
Mint azelőtt — újra.

Felébredve, szívem úgy fájt,
Mért is volt ez alom,
Te megcsaltál, — mért is áldlak,
Jöttödért mért várom?

Wienor Edith.

VIA DOLOROSA.

— Szentföldi utirajz. Írta: Vértési Károly. —
(Vége.)

E helyhez közel esik egy kis kápolna, mely most a ferenc-rendi szerzetesek birtokában van. Az Üdvözítő börtöne volt ezen a helyen. Az ostarozás kápolnájának nevezik most. Allottunk oltáránál.

Kijövet néztük, csak néztük e piszkos, szűk utcát, melyet sobasem tisztítanak. Allathulladék is találkozik rajta. Megkerülük, de el nem viszik.

És láttam a vakolatlan kőházak földszintjén az embert, minden hozzávalójával, barmával, hogy úgy mondjam egy lakáson, melyből dögvészesség légtartott ki. Egy fiatal anya ül ki az alacsony utcaajtóban.

Magához öleli a rivós kicsikéjét s tápot csurogatót neki az emlőjéből.

Tünődöm és elmerengek, látván a rongyot és a mocskot valói uralkodóvá és a szennyből miként sarjadzik fel az élet.

A vezetőnk harsány szava ráz meg. Felfigyelek. A Pilátus palotájából származó „Ecce homo“ falivre mutat. Érdekes maradéka a multnak. Erősen allitják, hogy ez a felfalazott, beépített, majd szabaddá tett erős ivfal a régi Jeruzsálemből való. Még több faliv teszi ezt az utcát sötét szomoruvá.

Pilátus, bírói székét ülve, „Ecce homo“ szavakkal mutatta be a népek a biborvörös ruhába öltöztetett, megtöviskoronázott Krisztust. Vércseppek csurrantak a tövises alól homlokára.

A belátásos elmék a nagy lelki tétovában tanácsalán félrebuzdítottak, de jelen volt a nép, a nagytanácsból jött főpapok, farizeusok és írástudók, baragos férfiak, akik dühajtékot hányva a gyalázások lavináját gördítették rá és erős felindulásban tartották a várost.

Az igazító esemény kizavarta az utcát nyugalmából. Megmozdult a nép minden osztályában. Nagy tömeg verődik össze, hogy elveszítsek őt. Ajkáról ismételtlen rátájtékozták az anathémát.

Az adáz gyűlöletben forró többség sívákolása és vad ordítása, torkuk szakadtából csufondárosan hangzott fel: „Feszítsd meg, feszítsd meg őt!”

Ezer kifogást vetnek ellene, de az ő nagyszerető szive csak nem tud kiáltani.

Ibis ad cruce, mond erre Pilátus, hideg, bíráló szemét részegszve a csodaemberre. Hangjában szomorú árnyék rezg. Mosakodik utána, hogy ítélkezett, de a gyalázat már odaszáradt kezéhez, le nem moshatta. Inkább a dignitás tögáját rántotta volna le magáról!

Világot megrázó ítélet, mely igazalommal, a kedélyek nagy forrongásával, csodáló morajjal futott végig a zsi-bongó sokaságon.

Mielőtt a halálos ítéletet Pilátus kimondta, előbb az igazságot kellett kicsufolni, azután az igazságszolgáltatást magát kellett a bitófára szegeznie.

Orgiát tilt a hazugság.

Minden emberi hatalom — gyöngesség!

A kinszenvedés útján járva, Jézus története, a helyszínen átgondolva, még jobban fogja meg a szívünket.

Elaggulásra hajló, fakóarcu dervis kandikált ki a kis szobával is aránytalanul apró ablakrészen.

Olybá tűnt fel nekem az ugyancsak aránytalanul kicsi, megderesedett feje, mint a pók, mely megszótt hálózatában lesi az áldozatot. Nem dolgozik semmit, tünyságban mulik el élete. A mesevilág Indiából jött ide a maga jámborságából élni, őrzöngni. Idejekorán megroskaszottta őt a sok járás.

Bakhsis reményében dugta ki borzas, lehorgasztva viselt fejét, mely stvegestől ki sem fért volna a lyuknyi ablakon.

Lejöttünk, hogy a nyaktörőn felszigáló lépcsőn ne fáradjunk.

A korlátozottság nyugalmával nézett ránk a vadonat idegen arc, ragyavert ember. Szeme ideges hunyorítása közben elhadart azután valami alakoskodó, mindennapiassá lett beszédet, mialatt ő maga hitetlenkedve bámol maga körül.

Az elmondottakból a vezetőnk azt magyarázza ki, hogy Isszát (Jézust) a mohamedánok is szentnek tartják,*) a dervis is annak mondja s minthogy ő őri most ezt a szenthelyet, ezt az ívet, amelyen — erkélyen — állott a római helytartó, mikor a megostorozott, megtöviskoronázott Jézust ide s innét elvezették a csapat éktelen ordítása között.

A dervis megkapván bakhsisát, elkomplementezik. Előáll erre az utcai gyerek, kis kalmár. Fúrge mit a majom. A nyakába akasztott boltból árul és rimádkodva kínálja a selejtes portékáját, éktelen kiabálással a cukros fűgét. Megfogyott alakjáról következtethetni, hogy gyengén mehet a kiskereskedése. Mire viheti még? ki mondhatná. Akik alacsonyán kezdik, gyakran legmagasabbra végzik. Vértükké válik a tudasuk, csaláságuk.

Figyelmünk ismét a Via Dolorosára irányul. A milyen néptelen most, olyan eleven, zajgó volt akkor, mikor a halálra hurcolták rajta az Üdvözítőt, aki békét hirdetni jött. Nem értették meg.

*) Jézust a mohamedánok nemcsak profétának, de Isten szellemének is tartják. „Rub sellah“. — Máriának hívják Máriát és szep-ötelen fogantatását is elhizik.

a hol a védőtöltéseken vasut van, teljesíteni nem lehet, vagy legalább az ármentesítési érdekeknek megfelelőleg nem lehet végrehajtani.

Nem kisebb jelentőséggel bír az ármentesítési védőtöltések fentartásának kérdése sem.

Két eshetőséggel állunk szemben:

A vasut vállalat magára vállalhatja a védőtöltéseknek gondozását. Igen, de milliókba kerülő töltéseknek gondozása, javítása, fentartása évente sok ezrekbe kerül. Az ármentesítő társulatok a védőtöltések jókarban tartása felett nagy gonddal és áldozattal örököndnek azért, mert jól tudják, hogy százezer embernek, sok községnek jólétét, boldogulását, megélhetését a védőtöltések biztosítják. A vasutvállalat ezzel könnyebben fog elbánni, mert inkább kiteszi magát egy-egy gátszakítás következtében előállható megkárosodásnak, mint hogy a védőtöltéseknek árvédelmi szempontból való fentartására évente sok ezreket áldozzon. Egyébként is, a vasutvállalat csak a saját közvetlen érdeke iránt bír érzékkel, az pedig, hogy az ármentesített területeket egy gátszakítás által 5-6 százezer forintnyi kár érheti, a vasutvállalatra nézve csak mint másodrendű baj jön figyelembe és épen ezen előrebocsájtott természetes körülményekből kifolyólag a vasutvállalat oly személyzetet fog alkalmazni, a kik csak a vasutvonal fentartásához bírnak érzékkel és szakértelemmel és nem olyanokat, a kik egyúttal az árvízvédekezésben is kitűnő szakképzettséggel rendelkeznek.

Az ármentesítési társulatok, amelyek milliókat fektettek be védőművek létesítésébe és az érdekelttség, amely sok milliónyi vagyonának biztonságát egyedül az ármentesítési védőtöltésekben és ezek helyes gondozásában látja, azoknak fentartását és kezelését nem is bízhatja idegen érdekű kezrekre.

Ha pedig maga az ármentesítési társulat veszi kezébe a védőtöltések gondozását, akkor ugyanazon a védőtöltésen két gazda fog rendelkezni az ármentesítő társulat, mint védőtöltés tulajdonos és a vasutvállalat, mint vasutvállalatos. Mindegyik rendelkezik, kétféle ellenőrző személyzetet gyakorolja ugyanazon vonalon a felügyeletet.

Az egyiknek intézkedése sérteni fogja a másik tulajdonosnak érdekeit.

Az ármentesítő társulatok minden árvíz után átvágják az egész töltéseket mindazon helyeken, a hol jelentékenyebb szivárgások, vagy vízfolyások mutatkoztak. A vasut felépítése után pedig a vízfolyások fokozott számban és mértékben fognak jelentkezni. — Eddig nem okozott semmi zavart az, ha az ármentesítő társulat védőtöltéseit husz-harminc, vagy akár száz helyen is felásta. Ezután utjában fog állni a vasut. A védőtöltések magassága 5-6 mtr. Ha azt fenéig levágtuk, néhány nap alatt ismét helyre volt állítva. Ezután munka pedig 150-200 koronába került. A vasutváltás esetén átvágásánál, mely a töltés tetején 15-20 mtr nyúlással bír, hidat kell készíteni, hogy a vasuti forgalom ne szüneteljen. A védőtöltésnek ilyen átvágás mellett való megvizsgálása ezután 1500-2000 koronába fog kerülni. Tehát tizszer annyiba, mint eddig, a mi azt jelenti, hogy ha eddig egy évben kétezer

koronába került az e nemű munkálat, ezután 20 ezer koronájába fog az az ármentesítő társulatnak kerülni.

Hazai ipar.

A dicsérendő mozgalom, mely a hazai ipar pártolása érdekében széles ez országban megindult, remélhetőleg meg fogja hozni azt az eredményt, hogy iparunk fellendül.

Sok szép és okos intézkedést látunk, különösen az állam részéről, mely ugyancsak áldozatot hoz akkor, a midőn milliókat fektet iparvállalataikba.

A közönség részéről minden oldalról már sok hangzatos frázist hallottunk, legyen tehát megengedve nekem, mint helybeli kereskedőnek, hogy ez alkalommal csak röviden, máskor, ígérem, bővebben, érdemlegesen hozzászóljak ezen nagyfontosságú tárgyhöz.

Mielőtt kimondjuk a jelszót, hogy támogassuk a magyar ipart, az első kérdés az, hogy tulajdonképpen van e magyar ipar? Válaszom az, hogy Istennek hála, némely cikkben fejlett iparunk van, de vannak iparágak, mint pl. szövészeti és divatcikkek, melyek oly kezdetlegesen, hogy pártolásuk ma még csak ideál.

Most, hogy az állam minden irányban nagy akciót fejt ki és nagy pénzáldozattal szövőgyárakat is létesít, meg van a remény, hogy évek múltán keresett árut készít, mint pl. a szolnai szövőgyár.

A magyar kereskedő-világ hazafias, az ifjabb generációt pedig éppen nem érheti vád, tudatában van kötelességének, melylyel hazájának tartozik; koncedálni kell tehát legalább annyit, hogy a fogyasztó közönséget jobban terhelni a vád.

Nekünk kereskedőknek minden tekintetben kellemesebb a hazai ipartermék, már azon okból is, hogy árutak gyorsabban kapunk, mint külföldről és nagy szállítási költség volna megtakarítható.

Ezen lapnak legutolsó számában egy igen helyes közlemény jelent meg „Iparunk“ cím alatt, melyben föl hívja közönségünket, hogy kényszerítsék a helyi kereskedőket hazai ipartermékek tartására és eladására.

Reflektálnom kell erre és biztosítanom a tisztelt cikkíró urat, hogy mi magyar kereskedők vagyunk, nem kell tehát bennünket kényszeríteni, saját jószántunkból szívesen hozzuk azt, a mit a vevő közönség keres, de éppen a fogyasztó közönségnek intelligensebb és vagyonosabb része az, mely tulajdonképpen fogyaszt, de közvetlenül Ausztriából, sőt távolabbról is, szővel ránk nézve ugyancsak külföldről szerzi be szükségletét.

Az első kezdeményező lépést megtette az állam és lépésről-lépésre haladni fog előre, tegye meg a közönség is a magáét, ne gravitáljon kifelé, miután mi kereskedők mindenkor szívesen állunk a fogyasztó közönség szolgálatára, csak kérje a honi ipart minél nagyobb mértékben, hozzuk mi azt vagon-számra is.

X. Y.

Mi a nevetek? Múló évek során hol van az emlékek? Felizgott, féktelen, fanatikus tömeg, nép véneinek, főpapok és irástudó farizeusoknak, föl tépve ruhájukat, tanult gazembereknek, akik tanácsot tiltettek, akik alsótaggal szították a lelkeket s zúgva-búgva vitték felindulásba az ember árját és állították feje tetejére az igazságot. Ki felel rólatok? Egy darab história tünne le veletek, azzal ment, tünt el a nevetek.

Amodébb falba erősen illesztett, egyszerű márványtábla hirdeti, hogy ez a második állomás, a hol Jézus vállaira tették a nehéz keresztet.

A harmadik állomást, ahol a fájdalom embere először roskadt össze keresztjének sulya alatt, alacsony két oszlop jelöli a földön. Egyszerű jelek kellettek ide, melyeket a zsidó vagy a mohamedán rajongás el nem hurocol, szemükbe sem tűnven azok.

Ez az állomás van a mi zarándokházunknak legközelebbében. Ott van, ahol a Damaskusi kapu utja torkollik a Via Dolorosa-ba.

Anyjával, tövissel a szívében, találkozik az Üdvözítő a negyedik állomási ponton. E hely közelségében a kegyelet egy szép Maria-templomot állított. Elpusztult.

Egy mostani szegletháznál volt az ötödik állomás, hol Cirenói Simon segített vinni a nehéz keresztet. Az első Jézusnak a kéznymát mutatják egy vörös kövön, iparkodván emléket csinálni mindennel. Nem hagyának anélkül talpalattnyi földet, egyetlen követ sem.

Egy, már számba sem vett oszloptörödéket mutatnak hatodik stáció gyanánt. Kalauz nélkül nem akadnánk rá. Itt a jámbor és szent Veronika asszony nyújtotta a kendőjét Jézusnak, hogy szikkassa meg azzal homlokára kivert halálvéres verejtékét.

Eszembe ölik, hogy egy olaszországi templomban láttam, azaz hogy csak Veronika kendőjének mutattak egy vényomos kendőt. Többet ért nekem itt a történelmi hűség helyét látni, mint ott a szent iparkendőt.

A kinszenvedés utjának toporjas, nyaktörő követén járva, mi is elég kint szenvedünk a talaj egyenetlenségén. At kellett esnünk az utcai gyötrelmek minden lépcsőfokain.

Szágoló idegeinket tulságosan is igénybe veszi némi, a rothadás erjedő gőzéből eredő orrcsavaró szag.

A „tisztaság“ szó hiányzik a keleti ember szótárából. Ez azonban az utca elegyes népét nem bántja.

Sátoros kávéházat rögtönöznek az utcán, melyet a legyek dongva lepnek el. Terjesztik a szemeses köthártyalobot. Öntudatlanul tiltetik el a kórmozgást a sorsbírók. A gyékény ülőhelyek körül lustán ödögöl alakok mindig láthatók. Legkivált este táján lépik el a kávéháznak csufolt helyeket, mikor nyugalommal, az ő kéjes gyönyörűségükkel sürűbb csoportokban ülnek.

Az emelkedő uton egy-egy lépcsőfokkal hágnak fölőbb. Alig kerülhetjük ki a tömlöcszerű házból álló utcán a szegény ember állatját, a felmalházott számarat, a hajcsárt, a felpodgyászolt tevét és a gazdáját. Oda se neki ezek. Sose ternek ki. A tevé kigörbülő orrával meg nagyot is fú, mi pedig nézzük, melyik szemköztes ház ajtójának sarokjában buzódhatunk meg a patkóttések visszhangját hallgatni.

Egy másik tevé nyergében rázódik a tevék gazdája, a kiélt, fáradt ember, az összetörött, agyonnyomorgott. Komoly arccal nézi könnyen mozgó csapatunkat. Gondolatát ki tudhatná?!

A Porta judaica volt a hatodik stáció. Boltívek alatt van az egész utca. Itt olvasták fel újra a halálos ítéletet s vitték az elítéltet a városból kifelé. Mutatnak egy kőoszlopot, melyre a halálos ítéletet helyezték.

A keresztfa sulya alatti második összeroskadást jelzi a hetedik állomási pont. Itt most iskola van, női kézimunkát tanítanak benne.

Egymást derékszegben metsző utcához értünk. Az egyik tapodott, a másik éles kövel kivert.

Nem is vennék észre, ha nem kutatnák az élelmes, szemfüles vezetők, hogy a görög kolostor falába illesztett kis kő jelzi a nyolcadik stációt, hol az Üdvözítő beszél a siránkozó asszonyokkal, mondván: „Jeruzsalem leányai! Ne sirjatok én rajtam, hanem sirjatok magatokon és fiaitokon!“

Az egész kinszenvedés utján az ugynevezett gazdag ember és a Lázár háza a legszebb épületek. Kitűnnek az összevissza épített házból, melyek némelye az építkezésnek valóságos paródiája.

A Via Dolorosa többi része a szentsír templomáig be van építve.

Ujdonságok.

Egy szép jubileum.

A zombori takarékpénztár egyik ernyedetlen szorgalmu, kitartó munkássága, kötelességeit becsülettel fölismert és odaadással hiven betöltő tisztviselője: Csávosi Sándor főkönyvelő folyó hó 21. napján érte el intézeti szolgálatának és működésének harmincadik évfordulóját.

Életének ezen emlékezetes batárpontján az intézetben a napi folyó munkát egy pillanatra megállította a szív meleg érzése, hogy a valódi, igaz érdemek osztatlan elismerésének külsőleg is kifejezést adjon az iránt, a ki egész életén át — a szó legnemesebb értelmében: a munka embere.

Csávosi Sándor ifjúságában 1870. évben, tehát harminc évvel ezelőtt lépett a zombori takarékpénztár szolgálatába. A pénzügyet akkor még zsenge korát élte és szerény volt eleinte a keret, a melyet állása elfoglalásakor talált.

Multak az évek és az intézet, a melynek munkáját, szakavatottságát szentelt, tízében évről-évre fejlődött, gyarapodott és egy virágzó hatalmas vidéki közgazdasági tényező polcára emelkedett: ezen intézet fejlődésének és virágzásának minden fázisában oszlopos munkása volt.

Az intézet fejlődési történetében az ő nevét mindig hálás elismeréssel fogják emlegetni. mert ebből a nagy, szakadatlan munkából mindenkor hiven és becsülettel vette ki a maga részét az intézet érdekelteinek legteljesebb meglegedésére.

Ezért a zombori takarékpénztár igazgatósága, választmányja, felügyelő-bizottsága és tisztikara — hű munkatársuk — emlékezetes napjáról örömmel emlekeztek meg és bensőséges ünneppé szentelték.

Az ünneplésben az elismerés és szeretet nyilvánult meg azok részéről, a kikkel egy uton tör előre. De átérzi ez ünneplés mély jelentőségét és igaz erkölcsi becsét városunk egész társadalmá, mert a jubiláns érnei, érdemeinél fogva egész közéletünk tisztelt alakja, kit társadalmunk körében általánosan tisztelet és szeretet övez körül.

Az ünneplés lefolyásáról a következő tudósítást vettük:

Szombaton a déli zárlat után az igazgatóság ülés-teremben gyűltek össze az igazgatóság és az intézeti tisztikar teljes számban.

Sándor Bela igazgató meleg szavakkal üdvözölte a jubiláns és különösen kiemelte három évtizeden át kifejtett nagy munkásságát. Mikor a takarékpénztár szolgálatába lépett a jubiláns, az intézet működésének még csak második évében volt és ha visszatekint a lefolyt időre, örömmel és elismeréssel jelenti ki, hogy Csávosi Sándor is nagy érdeme van abban, hogy a zombori takarékpénztár erkölcsileg és anyagilag megizmosodva működik. Nehéz pozíciójában mindig megfelelt hivatalának és a lefolyt nagy idő alatt hivatali állását úgy az intézet, mint a nagyközönség és részvényesek legnagyobb meglegedésére töltötte be.

Csávosi Sándor az elismerésért és ragaszkodásért, melyet iránta tanúsítottak, melyen érezte szép szavakban megatva mondott köszönetet és azon ígéretet tette, hogy a jövőben is minden erejével és tudásával az intézet fölvirágozásáért fog dolgozni.

Az ünneplésnek egy díszes főnem kivételű ezüst kávékészletet adtak át ajándékképpen, a melybe a következő ajánló sorok vannak vesve:

Csávosi Sándornak, a zombori takarékpénztár főkönyvelőjének harminc éves hivataloskodásának emlékéül: munkatársai.

A szép ünneplés ezzel véget ért.

Sándor Béla. a zombori takarékpénztár igazgatóját tegnap nevére alkalmából igen sokan keresték fel és fejezték ki jó kívánságaikat.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Sreter Károly cs. és kir. főhadnagyot, az állami lótenyészintézeteknél a zombori pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvétséghez ideiglenes minőségű számtisztte nevezte ki.

Kinevezés. A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság Kiss Imre apatini pénzügyőri szakaszvezető fővizgatót ugyanoda pénzügyőri szemléstiszte nevezte ki.

Anyakönyvvezetők kinevezése. A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök a kisbonyi kerületbe Limbek Pál községi jegyzőt, a sándoriba Mikosevits Antal községi jegyzőt anyakönyvvezetők, a ókanizsai kerületbe pedig Schöbel Miklós segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki.

Iskolai ünneplés. A „Misszonyunk“ról nevezett zombori női zárda Fejér Gyula apát-plebános, az intézet nagyerdemű igazgatójának névnapja alkalmából örömmünneplést rendezett. Az intézet díszterme zsufolási megtelet előkelő közönséggel, a mely az ügyesen összeállított műsor minden egyes pontját nagy lelki gyönyörűséggel hallgatta végig. A szereplő leánykák ügyesen forogtak a pódiumon, szavalásuk és éneklük pedig épen feltűnően precíz volt. — A „Tavaszyermek“ című regét, a „Névnep“ című alkalmi színművecskét, a harmónium és hegedű kísérettel előadott „Magyarország“ című zenedarabot és a „Felköszöntő“ című karéneket igen szépen, nagy hatással adták elő. A közönség tetszésének, elismerésének és örömeinek meg-megújuló tapsokban adott kifejezést. — Ez az igen szépen sikerült ünneplés újlag is igazolta a tisztelendő nének lelkes, ihletett buzgóságát, a mely ritka hivatottsággal, a lelki meggyőződés erejével, sem időt, sem fáradsást nem kímélve, gondozza, ápolja a nevelésükre bizott leánykák, a szép, nemes és magasztos iránti fogékony lelkét. Az Isten áldása és a mi elismerésünk és igaz bálánk kísérje munkásságukat. *

Eljegyzés. Szalay Frigyes, Bács-Bodrogh vármegye alszámvevője, lapunk jeles munkatársa, a zombori arany ifjúság közkedvelt tagja, folyó hó 22-én, vasárnap, eljegyezte Pinkovich Gyula, nemes-militicsi földbirtokos, a magyar folyam és tengerhajózási társaság apatini ügynökének leányát, Pinkovich Gyözöke kisasszonyt Apatinban. Igaz szívből gratulálunk.

Egyházmegyei hír. Császka György kalocsai érsek Hunger Mihály főszentszéki jegyzőt érseki másodtitkárrá nevezte ki.

Kamara-zene. A folyó évi április hó 25-ére kilitásba helyezett kamara-zeneestély elháríthatlan akadályok miatt elmarad. A rendezőség nevében: Paul Kálmán.

Bezárt patika. Érdekes kérdés foglalkoztatja Zombor egész jogászközönségét, valamint a közigazgatást vezető férfiakat, a mely kérdés országos jelentőségű. Egy bácsmezei gyógyszerész ellen csodót kértek. A csodó folyamán a tömeggondnok szoros zár alkalmazása mellett a gyógyszerári összes felszereléseket és anyagokat lefoglalta és a gyógyszerteret a szoros zár alkalmazásának módja szerint bezáratta és üzemét ezzel beállította; a község tehát gyógyszerterét nélkül áll. Egyes jogászok nézete az, hogy ez teljesen jogos, mert míg maga a gyógyszerári jog kielégítési alapul, tehát foglalás tárgyaul nem szolgálhat: addig maguk a gyógyszerári szerek, mint vagyontárgyak, a hitelezők biztosítására szolgálnak, így tehát azok lefoglalhatók és pedig a csodótörvény értelmében szoros zár alkalmazásával. Ezzel szemben mások, a közegészségügyi törvényre hivatkoznak, mely szerint a gyógyszerteret nem oly privát üzlet, melynek folytatását tulajdonosa vagy a hitelezők megszakíthatják, hanem egy közegészségügyi intézmény, melyre vonatkozólag a törvény azt írja elő, hogy ennek üzemét megszaktatás nélkül folytatandó és e felett a közigazgatási hatóságok felügyelni tartoznak. Ez utóbbiak nézete szerint tehát, bár a gyógyszerész nem exemptus a csodó eljárás alul, a gyógyszerteret szereti és berendezése a hitelezők biztosítására lefoglalhatók, sőt maga az üzlet és a jövedelem is zár alá vehető, amde maga a gyógyszerteret üzemét meg nem szüntethető már csak azért sem, mert oly községekben, a hol gyógyszerteret van, a községi orvosnak kegygyógyteret tartani nem szabad és így az üzem megszüntetése által a község azon veszélynek tétetik ki, hogy elvonják tőle az életmentéshez szükséges orvosi szereket. Mint értesülünk, e kérdésben felterjesztés tétetett a belügyminiszterhez, a kinek döntését mindenfelé nagy kíváncsisággal várják.

Felolvasás az „Iparos Körben.” Vértési Károly, kiltinó írónk, a világjáró utazó, ki utazási élményeiről és tapasztalatairól már több nagybecsű és a kritika osztatlan elismerésével fogadott művével gazdagította irodalmunkat, mult vasárnap délelőtt az „Iparos Körben” felolvasást tartott azokról a magaslatos gondolatokról, a melyek lelket a szent sir templomában megillettek. Hallgatósága nagy érdeklődéssel, feszült figyelemmel hallgatta lebilincselő szép előadását és annak befejeztével elismerése és köszönete kltinó jelölt a kiváló előadót lelkesen megjelente.

Előmunkalati engedély megadása. A kereskedelemügyi miniszter Gfrerer, Schuch és Grossmann budapesti építési vállalkozó cégnek a magyar királyi államvasutak Bacs Almás állomásából kiindulólag Kunbaja, Tavankut, Bajmok, Pacsér, O Szivac községek érintésével, a cég által tervezett topolya—palánkai keskenyáganyu helyiérdekű vasut Csernyenka állomásáig vezetendő keskenyáganyu gőzmozdonyu helyiérdekű vasutvonala az előmunkalati engedélyt egy évre megadta.

Halalozás. Belohorszky Gábor neje mult vasárnap Ujvideken meghalt. Temetése nagy részvét mellett ment végbe.

Kompközlekedés beszüntetése. A magyar államvasutak igazgatóságának értesítése szerint Gombos és Erdőd között a kompközlekedést árviz miatt előreláthatólag három napra beszüntette.

Előmunkalati engedély meghosszabbítása. A kereskedelemügyi miniszter gróf Pejacsevich János és érdektársának az O Becsétől Csurugon át Elemérig, illetve O Becsétől Gombosig vezetendő gőzmozdonyu helyiérdekű vasutvonala hivatali elődének 1899. évi február hó 19-én kelt rendeletével kiadott és legutóbb hivatali elődének 1899. évi december hó 20-án kelt rendeletével meghosszabbított előmunkalati engedély érvényét jelen rendelet keltétől számítandó egy év tartamára meghosszabbította.

Kegydijszámítás. Bacs-Szent-Tamás község képviselőtestülete legutóbbi közgyűlésén Andre Géza munkaképtelen segédjegyző részére élethossziglan évi 700 korona kegydijszámítást szavazott meg.

Halalozás. Schmidt Lőrinc ezüst érdemkeresztet nyug. melykúti tanító életének 81. és tanítóskodásának 63. évében elhunyt. A nagy tiszteltetésben állott aggasztólyant a melykútiak óriási részvét mellett kísérték sírjába.

Brankovits patriárka jubileuma. Karlócáról telegrafálják: Majus elején lesz tíz esztendeje, hogy Brankovits György a szerb patriárka méltóságát viseli. Az érseki konzisztórium a patriárkának a szerb egyház és iskola érdekében kifejtett áldásos tevékenysége és bőkezű egyházi és iskolai alapítványai halás elismerésül fölszólította a karlócai főegyházmegegye egész papságát, hogy a patriárka hivataloskodásának tízéves jubileumát ünneplés Tedenummal ilje meg. Karlóca városának legtekintélyesebb polgárai Jankovits polgármester elnöklésével bizottságot alakítottak, amely a patriárka jubileuma alkalmával rendezendő ünnepeket előkészíti és a vendégek fogadásáról gondoskodik. A jubileum napján lesz az új hittudományi szeminárium alapkövetétele. Ezt az intézetet a patriárka a maga vagyonából építteti 100.000 forint költséggel. Ugyanakkor lesz az alapkövetétele egy gyermekszemináriumnak, amelyet a szerb kolostorok építtettek s amelynek céljára Brankovits patriárka nemrég szép telket ajándékozott.

Eljegyzés. Bosznits János a Szabadkán állomásozó 86. cs. és kir. gyalogezred hadnagya eljegyezte Vojnits Hajdu Olga kisasszonyt, Vojnits Hajdu János földbírtokos leányát Szabadkán.

Ezüst forintosok. A fehér-sztrike, csengő ezüst érepezenek tömérék hamis utánzata forog mostanában a forgalomban. A hatóságok naponként több pénzdarabot vonnak ki a forgalomból és megis marad ott elég. A csodó, rendőrség erősen nyomoz a hamisítványok terjesztői után és úgy látszik nem minden eredmény nélkül. Csantavér községből jó a hír, hogy ott a rendőrség elfogott hét embert, a kinek nagyobb mennyiségű hamis ezüstforintost talált. Balasa István, Balasa Szilvia, Balasa Pal, ifj. Balasa István, Utasy Verona, Vekony Boldizsár és ifj. Vekony Boldizsár a neve a hamis pénz terjesztőinek, kik most vizsgálat alatt állanak.

Eljegyzés. Elek Tibamér zentai kir. járásbírói tisztviselő eljegyezte Herfert Amalkát, Eleméry Mihály fővárosi ny. közbizományi igazgató nevelt leányát.

Ügyvédi iroda. Révai Adolf dr. zombori ügyvéd irodáját Budapestre V. m. utca 3. sz. a. helyezte át.

Esküvő. Bayer Manó bajai kir. aljárásbíró folyó hó 23-án vezette oltárhoz czabaj Horváth Gizella kisasszonyt czabaj Horváth Ferenc m. kir. földművelési miniszteri számtanácsos leányát Budapestben.

A selyem bugyelláris. Egy pénzzel megtöltött selyem bugyelláris ügyében folytató most széleskörű nyomozást a szegedi rendőrség. Temesváry Ede a magyar általános biztosító társaság felügyelője ugyanis panaszt tett a rendőrségre, hogy szerdán Zomborból Szegedre utazta alatt elvesztett a selyem bugyellárisa, a melyben 110 korona készpénz, kinevezési okmány és záloglevél volt. A felügyelő csak akkor vette észre a hiányt, mikor lakására hazatért, tltást az állomásra sietett, a hol a bugyellárist az állomásfőnökségtől meg is kapta — üresen. A rendőrség eddig megállapította, hogy a bugyellárist a főnökséghez kocsiszitogató munkások adták be. Most azt szeretné tudni a rendőrség, ki hát a tolvaj?

Eljegyzés. Wagner Antal Bajmok község segédjegyzője folyó hó 22-ik napján eljegyezte Veréb Antal bajmoki kereskedő leányát Veréb Kornélia kisasszonyt.

Szomorú végű mulatság. Felső-Szent-Iván község lakosai előtt örök időre emlékezetes marad az a mulatság, a melyet a község fiatalosága husvét vasárnapján délután rendezett a községi nagyvendéglőben. A husvét szép idő kiesalta a fiataloságot a községi nagyvendéglő udvarára, hol nagyban folyt a tánc egész délután. Sok nézője akadt az első tavaszi mulatságnak az öregek közül is és senki sem gondolt a hazamenésre még este felé sem, a mikor kétségbeesett kiáltások töltötték meg a mulatók füleit. A zaj a nagyvendéglővel szemben levő községházról hallatszott, a hol este hat óra tájban a községi bikákat kieresztették az udvarra itatás végett. A községi szolgák ugyanis nyitva hagyták a községház udvarának a kapuját s a mikor a bikák az udvarra kijöttek, az átellenben szülő zenélő megvadult, láncokat kirántották a szolgák kezéből s őrült futásban törtek ki az utcára. A kiszabadult állatok egyenesen a nagyvendéglő udvara előtt álldogáló tömegnek tartottak s mielőtt sikerült volna azoknak elmenekülni, többeket letapostak, egy 14 éves leányt pedig az egyik bika szarvára kapott s iszonyu erővel dobta a levegőbe. A szerencsétlen leány az esés következtében szörnyet halt. A felbőszült állatok ezután berontottak az udvarra és a sátor alatt táncoló fiatalok közül Boros Andrást, Csányik Vendelt, Farkas Rózsát és a zenekar kisbőgőjét, Balog Sándort, a kik a nagy ijedséghen nem tudtak menekülni, agyontaposták. Ezalatt néhány bátor ember a nagykorcsma kapuját bezarta s a mikor a község elmenekült, kötelek segítségével sikerült nekik a megvadult bikáknak pányvát vetni a nyakukba s ezáltal nagynehezen megfékezni. Az áldozatok családjai iránt általános a részvét. Az előjáróság pedig szigorú vizsgálatot indított a községi szolgák ellen, a kik a szerencsétlenségnek okozói.

Műkedvelői előadás Bajmokon. A bajmoki r. k. tanítótestület f. hó 16-án a „Ferenc József tanító háza” javára műkedvelői színelőadást rendezett. A műkedvelők szép sikerrel játszották a „Mozgó fényképek” című színdarabot. Szereplők a következők voltak: Tóth Istvánné, Gubenyecz Mariska, Hankonyi Lajosné, Kukity Mihályné, Hankonyi Lajos, Budánovits Jenő, Töröky József, Hauk József és Kukity Mihály. Az előadást tánc követte, mely világos-kiviradig tartott. — Feltűzettek: 5 koronát: Garay Sándor; 2 koronát: Schvager N., Tóth István, Pfeiffer Pál, Blum Herman és Gubenyecz József; 1 koronát: Szeifert Gizuska (Szabadka), N. N., Gubenyecz Andor (Debrecen), özv. Scheidler Jánosné, Budánovits Gerő, Rabal Alajos (Szabadka), Szakáts Mátyas, Veréb Antal és Totó Lajos; 80 fillért: Szekenderovits Jusztina; 50 fillért: Zsigmond Mark; 40 fillért: Mojzes Ferenc (Lugos), Szakáts Mihály, Teley György, Kulity Gyula és Fabián János; 20 fillért: Fehér Bella, Kiss Lujza, Novák N., Székely Adolf és N. N.

Eljegyzés. Albisi Elekes Károly m. kir. posta-és táviratbizt., eljegyezte Zentán kezezi Meszáros Erzsikét, néhai kezezi Meszáros Antal leányát.

A lopott fu regénye. Zentai levelezőnk írja: A minap egy körülbelül 28—30 éves férfi állított be a zentai plébániára és arra kérte a plébánost, hogy keresse meg. Hogy hol születte, hány éves és kik voltak szülei, — nem tudja, de meg azt sem, hogy mi volt az anyanyelve. A menyire vissza tud emlékezni, nagyon kicsi korában egy vándor komédiásnál volt. Hogy miként került hozzá, nem tudja, mert erről gazdája sohase szölt neki. Bizonyosan úgy lopta a komédiás a gyermeket valamelyik vásáron és elnevezte Korinszki Venoárnak. A kis Venoárnak keserves sorsa volt a komédiásnál és ha a gyakorlatokat nem tudta megcsinálni, vagy rosszul csinálta, szörnyen megkínozta és naphosszat egy falat enni valót sem kapott. Tíz éves lehetett Venoár, mikor a bajai vásáron himlőbe esett. A komédiás beadta a bajai kórházba és tovább ment. Felgyógyulása után nyakába vette a világot. Most Zentára érkezett és minthogy állandó foglalkozást nyert, szakítani akar eddigi életmódjával és meg akar nőstülni. Ezért volna a keresztségre szükség.

Álarcos rablók. A Baja melletti Szent-István községben a korcsmáros házába három álarcos egyén tört be és a korcsmáros és a nejét addig verték, míg csak eljött a magukról. Azután mindent összeszedtek a mi kezük ügyébe került és ellillantak. A korcsmáros csak reggelre tért magához, míg a feleségét élve ugyan, de eszméletlen állapotban szállították a kórházba. A tetteseket nyomozzák, de eddig eredmény nélkül.

Eljegyzés. Mihályfi Ferenc magyar államvasuti tisztviselő, gombosi pénztáros eljegyezte Marx Eteleka kisasszonyt Marx Márton kántortanító leányát Parabutyon.

Gyilkosság az utcán. Szabadka a város közepén, világos nappal agyonverték mult szerdán egy embert. Nagy Torma József három barátjával együtt kocsin ment egy szűk utcában. Velük szembe jött ugyan csak kocsin Pölhe Rókus fivérével, Kálmánnal. Mikor találkozott, egyik sem akart kitérni a másik elöl és trefából Nagy Torma József ostorával rávágott a Pölhe testvérek lovaira. A lovak nem indultak meg, a mikor Nagy Torma József még egyszer odavágott. Ostora azonban megakadt Pölheek kocsjában, a kik tovább hajtottak. Nagy Torma József erre leszállt a kocsirol és a testvérek után futott, megállította a lovakat és kérte vissza az ostorát. Erre Pölhe Rókus leszállt a kocsijáról, kivette a kocsi-locsót és azzal ugy összeverte Nagy Torma Józsefet, hogy az eszméletlenül terült el a földön. Időközben a Pölhe fiuk apja is odaérkezett és vaslapáttal ütötte a haldoklót. Nagy Torma József a sérülések következtében meghalt. A rendőrség megindította a vizsgálatot és a tetteseket letartóztatta.

Halalozás. Özv. Hirman Józsefné sz. Freidich Terézia f. hó 15-én 70 éves korában Baján elhunyt.

Műkedvelői előadás Bacs-Doroszlón. A bacs-doroszlói polgári kaszinó husvététfőn este táncal egybekötött műkedvelői előadást rendezett, mely minden tekintetben kiválóan sikerült. A színelőadásban a következő hölgyek és urak szerepeltek: Gaiszt Sziduska, Aschenbrier Vilma, Pastyikné, Völgyiné, Roheim Frida, Guttmanu Szerén, Babos Juliska, Csernicek Mariska, Omelka József, Völgyi József, Robicsék Izidor, Bodi Andor, Pontyik Elek, Kanizsai Sándor, Nyáray Lajos, Babos Mihály. A két főszereplő Aschenbrier Vilma és Gaiszt Sziduska szép virágokért kaptak. Ez alkalommal feltűzettek: Csernicek Pál 2 kor., Csakoczi Bertalan 40 fil., Popper Flóra 1 kor. 60 fil., Roheim Ignác 1 kor. 60 fil., Lakatos Józsefné 1 kor., Urbán Gyula 4 kor., Belházy Gyula 1 kor. 20 fil., Belházy Jenő 1 kor. 60 fil., Szabó Imre 1 kor. 60 fil., Nyáray Andrásné 60 fil., Willhelm Zsigmond 80 fil., dr. Willhelm Ignác 1 kor. 60 fil., Mayer Ignác 1 kor. 20 fil., Berecz Károly 3 kor. 20 fil., Gaiszt Béla 4 kor., Mölner Antalné 2 kor. 20 fil., Orbán János 1 kor. 20 fil., Schnepf Antal 3 kor. 20 fil., Molnár Gábor 80 fil., Bene Istvan 2 kor. 40 fil., Richter István 80 fil., Heindlhofer Róbert 2 kor. 40 fil., Diósy Imre 1 kor., Csavrák Mihály 1 kor. 20 fil., Babos Imre 20 fil., Kapossi Kata 80 fil., Simonffy Gyula 80 fil., Csernicek Imre 2 kor., N. N. 2 kor. 80 fil., Loschitz Sándor 1 kor., a kiknek ez uton is hálás köszönetet mond a rendezőség.

Törvényhatósági tisztviselők imkompatibilitása. Törvény, hogy mindenki csak egy törvényhatósági bizottságnak lehet tagja. Vagyis a ki minősítve van arra, hogy két, vagy több törvényhatóság bizottságának tagja lehet, ezt a jogát csak egyetlen törvényhatóságban gyakorolhatja. Ezzelfogva az a törvényhatósági tisztviselő, ki állásánál fogva a törvényhatósági bizottsági közgyűlésen ülésel és szavazattal bír, más törvényhatóságnak sem virilis jogon, sem választás útján tagja nem lehet. Ez alapon a közigazgatási bíróság kimondotta, hogy az alispán, a fő-és aljegyző, tiszti fő-és alügyészek, árvaszéki elnök és ülnökök, főorvosok, főszolgabírák, pénztárosok, központi számvévek, levéltárosok, a rendezett tanácsú városok polgármesterei, az államepítészeti hivatal főnöke, városi törvényhatóságokban a polgármester, a fő-és aljegyzők, rendőrkapitányok, tanácsnokok, tiszti fő-és alügyészek, árvaszéki ülnökök, főorvosok, főmunkások, pénztárosok, számvévek, közgyámok és levéltárosok más megyékben és városokban törvényhatósági jogot nem gyakorolhatnak. Ezzel egy régi obusust szüntettek meg, a mely néhol gyakorlatban volt.

Felolvasó szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-üggyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Bérleti hirdetemény.

A nemes-militicsi fürdő folyó hó 29-én a helyszínén tartandó árverésen bérbe adatik.

A feltételek Vidákovits Ferencnél megtudhatók.

1227. sz.

tkvi 1900.

Árverési hirdetemény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a bezdáni takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Haberstroh Antal bezdáni lakos végrehajtást szenvedő elleni 2000 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő s Bezdában fekvő, a bezdáni 914. számú betétben Haberstroh Antal és neje Flesz Mária tulajdonául bejegyzett A. I. 1218. és 1219. hr. számú jószágtestből Haberstroh Antal felerészben megillető jutalékra 1730 koronában, — továbbá a bezdáni 1664. számú betétben Knipl Jakab, ugy Haberstroh Antal és neje szül. Flesz Mária tulajdonául bejegyzett A. I. a. foglalt 2640. hr. sz. 715. üles egész szőlőre az 1881. 60. t. c. 156. §-nak a) pontja alapján 342 koronában, — és végül a bezdáni 1904. sz. betétben Haberstroh Antal és neje szül. Flesz Mária tulajdonául bejegyzett A. I. a. foglalt 2639. hr. számú 679. üles egész szőlőre ugyanazon törvényszakasz alapján 162 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy az 1900. évi május hó 8-ik napján délelőtt 9 órakor Bezdán községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladati fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezébe letenni avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1900. évi február hó 15-én.
A zombori kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. táziki bíró.

Haszonbérbeadási árverési hirdetmény.

Alulirt m. kir. jószágigazgatóság részéről közbírái tétetik, hogy az alább felsorolt bértárgyaknak további hasznosítása végett az alább megnevezett helyeken és napokon irásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött szóbeli árverés fog tartatni, melyre haszonbérrelni kívánók 10% bánatpénzzel ellátva oly hozzáadással hivatnak meg, hogy az 50 kros bélyeggel ellátott irásbeli zárt ajánlatok is a kiküldési összegnek megfelelő 10% bánatpénzzel ellátva az árverés megkezdéseig az árverés megtartásával megbízott hivatalhoz vagy az árverést megelőzőleg 3 nappal alulirt kir. jószágigazgatósághoz adhatók be. Ezen ajánlatokban, melyekben az 50 kros bélyeg szabályszerűen átirandó, a megajánlott év s holdankénti, esetleg évi haszonbér nemcsak számokkal, hanem betűvel is tisztán érthetően kiirandó és világosan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverés feltételeit — melyeket aláírni köteles — ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti. — Az árverési feltételek a m. kir. jószágigazgatóságnál és a kerületi ispánságoknál megtekinthetők. — Utóajánlatok nem fogadhatók el meg az esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fentartatnak is. — A bérbeadási árverések a következő helyeken és napokon fognak megtartatni u. m.:

I. Aradon a m. kir. jószágigazgatóságnál 1900. évi április hó 27-én d. e. 10 órakor: Apátfalva, M. Csanaad, Palota es sajtenyi halászléi jog; Apácai 29. sz. visszavett telep 12 h. 711 □ ö; Alberti maradványföld 2 h. 119 □ ö; Alberti visszavett tanítói kegyadom. föld 3 h. 533 □ ö; Borosjenői volt lövöld földterület 7 h. 524 □ ö; Kövegy-pádei 6, 38., 65/68., 79/82. és 80/83. sz. visszavett 5-5 holdas föld; Kövegy-pádei 66. sz. régi telep 7 h. 964 □ ö; Kövegyi 47. sz. visszavett beltelek 1119 □ ö; M.-pécskai nagymagtár: M.-pécskai felsőlegelőben felmaradt 3 h. föld; M.-pécskai kegyadom. föld 6 h. 1067 □ ö; Ref. kövacsahazi 188. sz. visszavett belsőség 1118 □ ö; Zimándujfalui tanítói kegyadom. föld 5 hold.

II. Lippán a m. kir. kincst. ispánságnál 1900. évi április hó 30-án d. e. 8 órakor: Almosi majortöld s gyümölcsös 72 h. 1593 □ ö; Bakamezői Muresel kákas 8 h. 75 □ ö; Hídegykúti Hafner-fele ház hely 287 □ ö; Kovaszincsi csardaépület s föld 93 h. 421 □ ö; Lippai Hadá lui Györgye Szirbu 1 h. 150 □ ö; Lippai Koasza pogányica 3 h. 1234 □ ö; Lippai cserjés majortöld 4 h. 1470 □ ö; Lippai Gyungyuk Maros sziget 2 h. 641 □ ö; Bakamező-osztróvi halászléi jog; Berzova-kaprucai halászléi jog; Glogovác-mikalakai halászléi jog; Hídegykúti halászléi jog; Lalasinczi halászléi jog; Lippa-m. radna-solymosi halászléi jog; Paulis-sza badhelyi halászléi jog; Pozsogai halászléi jog; Tótvarad, Gyulica, Govosdia és battucei halászléi jog; Moudorlakai 2 censuales telek.

III. Temes-Szent-Andráson a m. kir. kincst. ispánságnál 1900. évi május hó 4-én d. e. 9 órakor: Knezi meszarszki föld 4 h. 411 □ ö; Knezi volt tiszti term. földek 23 h. 100 □ ö, 4 h. 826 □ ö és 4 h. 1178 □ ö; Szakálhási meszarszki föld 3 h. 21 □ ö; Szakálhási erdőirtások I-IV. tag 80 h. 467 □ ö, VI. tag 9 h. 1136 □ ö, III. tag 10 h. 672 □ ö, II. tag 10 rend. 5 holdas föld, II tag 7 h. 900 □ ö; Kisbecskerekéri nádas és kaszáló föld halászléi joggal 324 h. 834 □ ö; Uj-Szent-Iván térvári tanítói kegyadom. föld 10 h. 246 □ ö; Béliczi halászléi jog; Gizellafalvai volt papi kegyadom. földek 3 h. 426 □ ö, 10 h. 1070 □ ö és 7 h. 1000 □ ö; Hissziási csereföld 218 h. 1046 □ ö; Józseffalvai papi kegyad. földből lement rész 3 h. 1275 □ ö; Józseffalvai kőbánya 4 h.; Uvini halászléi jog; Szilbai legelőföld 167 h. 72 □ ö.

IV. Dentán a m. kir. kincst. ispánságnál 1900. évi május hó 7-én d. e. 9 órakor: Dentai szántóföld lak utáni pótkert 1062 □ ö; Dentai erdőirtások 20 h. 326 □ ö; Dentai erdőirtások 55 h. 768 □ ö; Kamara-szent-györgyi erdőirtások 69 h. 768 □ ö, 44 h. 1042 □ ö, 48 h. 49 □ ö.

V. Pancsován a m. kir. kincst. ispánságnál 1900. évi május hó 8-án d. e. 9 órakor: Almas-temesi eloter 207 h. 893 □ ö; Almas-temesi töltés, tartaléktér és átvágások 71 h. 692 □ ö; Borsca-gizellahalmi IV. öbl. réti föld 409 h. 306 □ ö; Borsca-Torontal sziget IV. öbl. újbanovca Duna-zatony előtöltés és tartaléktér 301 h. 1209 □ ö; Borsca-albrechtsdorfi IV. öbl. réti föld 4000 h. 1444 □ ö; Borsca-königsdorfi IV. öbl. réti föld 1156 h. 1015 □ ö; Kubini VIII. öbl. Dojni rét nevű dom. föld 272 h. 474 □ ö; Pancsovai V. öbl. réti föld 889 h. 982 □ ö; Szviniacsi dunai halászléi jog.

VI. Nagy-Becskereken a m. kir. kincst. ispánságnál 1900. évi május hó 10-én d. e. 8 órakor: Nagy-becskerekéri 8., 9., 10., 21., 22. és 23. sz. réti föld 252 h. 1449 □ ö; Nagy-becskerekéri Debela Lunkai föld 181 h. 811 □ ö; Nagy-becskerekéri Rutova-Lunkai föld 81 h. 652 □ ö; Nagy-becskerekéri IV. és V. sz. Szlatina föld 970 h. 1438 □ ö; Nagy-becskerekéri tiszai töltés melletti gödrös legelő és a töltés és szorító gát közti csereföld 159 h. 166 □ ö; Nagy-becskerekéri II. sz. Szlatina föld 404 h. 221 □ ö; Nagy-becskerekéri a III. fordulót övező s a töltés mentén elvonuló föld 73 h. 1378 □ ö.

VII. Kulán a m. kir. kincst. ispánságnál 1900. évi május hó 12-én d. e. 9 órakor: Doroszlói szent-kuti csardaépület és telke 2 h. 100 □ ö; Kernyajai Báranyjárás II. öbl. 12 h. 820 □ ö és III. öbl. 43 h. 235 □ ö; Moholi legelőjuttak 116 h. 1400 □ ö; O-becsei magas parti legelőföld 2 h. 895 □ ö; Torzsa-Pettan puszta III. sz. bérlet 225 h. és VIII. sz. bérlet 355 h. 460 □ ö.

VIII. Dautován a községánál 1900. évi május hó 14-én d. e. 9 órakor: Dautovai Bóde nevű birtok 52 kisebb részletben öszi vetés alá 310 h. 1456 □ ö.

IX. Lugoson a m. kir. kincst. ispánságnál 1900. évi május hó 17-én d. e. 9 órakor: Kis-kostalyi majortöld 42 h. 36 □ ö; Tapiai halászléi jog.

Aradon, 1900. évi április hó 12. én.

M. kir. állami jószágigazgatóság.

(Utánnomat nem díjaztatik.) 2-1

Gabonaeladási árverési hirdetmény.

Az apatini m. kir. kincstári ispánság által 1899. évben termelt 3448 mm. tiszta öszi buza és mintegy 4202 mm. rostált zab eladása iránt Apatinban a m. kir. kincstári ispánság hivatalos helyiségében folyó évi április hó 26-án délelőtt 9 órakor zárt irásbeli ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Árverelni szándékozók kötelesek az árverés megkezdése előtt a kiküldési ár 10%-át bánatpénz fejében készpénzben, vagy elfogadható értékű papirokban az árverést vezető bizottság előtt letenni.

Az ajánlott vételár 10%-ának megfelelő bánatpénzzel felszerelt zárt irásbeli ajánlatokban az illető gabonafajra külön-külön ajánlott összeg számjegyekkel és betűkkel kiirandó, továbbá kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti.

A megvett termények vételára az árverés jóváhagyásától számított 8 napon belül készpénzben lefizetendő, a termények pedig a részletes feltételekben kitűzött határidő alatt szállítandók el.

Szabálytalanul kiállított, elkészen érkezett távirati és utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A részletes feltételek az apatini kincstári uradalmi ispánságnál, a termények pedig ugyanott a magtárakban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Budapest, 1900. évi április hó 7-én.

M. kir. földmívelésügyi miniszter.

Községi irnok.

Zombor környékén lévő német ajku községben a községi irnok állás folyó évi május hó elején megüresedik. Ezen rendezesített állásnak évi javadalmazása 1000 korona; és pedig: 800 korona készpénzfizetés, 40 korona anyakönyvvezetői helyettesi tiszteletdíj és a marhalevelkezeleésből eredő 160 korona melékjövdelem.

Aki ezen állást elnyerni óhajtja, forduljon e lap kiadóhivatalához és egyelőre csak egyszerű levélben írja meg korát, családi állapotát, nyelvismeretét és hogy mit végzett? a jegyzői pályán mióta működik? és jelenleg hol van alkalmazva? 4-3

1563 sz.
tkvi 1900.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bayer István és neje végrehajtónak Drobina Mihályné szül. Siák Panna végrehajtást szenvedő elleni 550 korona tőkekövetelés és járul. kái iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő, Sztanisieson f.-kvó, a sztanisiesi 1605. számú betében Drobina Mihályné szül. Siák Panna tulajdonul bejegyzett A 1-1 sorsz. a. foglalt 2945. hr. sz. ingatlanra 678 koronában, továbbá a sztanisiesi 1204. sz. betében Drobina Mihályné szül. Siák Panna tulajdonul bejegyzett A 1-1-2. sorsz. a. foglalt 808. és 809. hr. számú jószágterest 835 koronában ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy az 1900 évi május hó 10-ik napján délelőtt 9 órakor Sztanisies köz-égházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladani fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvények 42 §-ában jelzett árfolyamra számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1900 évi február hó 15-én.
A zombori kir. tvszék mint telegkönyvi hatóság.

Radány Péter,
kir. trvszéki bíró.

1900. évi 17770. számhoz.

Bérleti hirdetmény.

A magyar válláslap tulajdonát képező s közigazgatásilag Bács Bodrogh vármegyébe bekebelezett Mélykút községhez csatolt puszta Tinójárás következő részei, u. m.:

I. számú	825 ²⁸ / ₁₁₀₀
II. "	789 ⁶² / ₁₁₀₀
VIII. "	774 ⁶⁴ / ₁₁₀₀ és
IX. "	842 ⁶⁸ / ₁₁₀₀

(1100 □ öles) hold kiterjedésben az alulirt miniszterium IX. ügyosztályában 1900. évi május hó 8-án tartandó nyilvános zárt ajánlati verseny útján 1900. évi november hó 1-től 1922. évi október hó 31-ig terjedő 22 évre haszonbérbe fognak adatni.

Az egykoronás bélyeggel s a versenytárgyalási feltételekben megállapított bánatpénz letételét igazoló pénztári nyugtákkal ellátott ajánlatok a fent kitett nap déli tizenkét órájáig az alulirt miniszterium segédhivatalainak igazgatóságánál nyújthatók be.

A részletes bérleti és versenytárgyalási feltételek a fentérintett igazgatóságnál, a közalapítványi gazd. felügyelőségénél Ceglédén és a közalapítványi ispánságnál Mélykútnak tekinthetők meg.

Budapesten, 1900. évi március hóban.

Vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium.

Zombor. Bittermann Nándor és fia könyv- és könyvnyomdájából.

Pályázati hirdetmény.

Szántova községében úresedésben lévő közrendőri állásra ezennel pályázat birtettetik.

A folyamodványok alulírott elüljárókhoz a szabályrendelet értelmében felszerelve folyó évi április hó 30-ig benyújtandók.

A rendőr fizetése havonként utólagosan 42 korona.

A fegyverzetet a község, az egyenrubát azonban a rendőr sajátjából tartozik beszerezni.

Szántova, 1900. évi április hó 17-én.

Odry Andor, Deszecsár Mátyás,

jegyző. 2-1 bíró.

594. szám.
kig. 1900.

Pályázat.

Alulírott községi elüljáróság a Pivnicán úresedésben lévő 720 korona készpénz fizetéssel javadalmazott gyalogrendőri állásra pót-pályázatot hirdet.

Az ezen állást elnyerni óhajtók kérvényeiket 1900. évi április hó 30-ig ezen elüljáróságnál nyújtsák be s igazolják, hogy védkötelezettségüknek megfeleleltek, hogy életévük 24-60 közötti, hogy feddhetlen előéletű, teljesen egészséges, írni és olvasni tudó magyar állampolgárok, szerbül vagy tótul is beszélnek.

Pivnicán, 1900. évi április hó 12-én.

Lovassy Ödön, Kovacevits Márkó,

jegyző. 3-2 bíró.

Szülőbirtokosok figyelmébe.

Alulírott fakereskedés ajánlja gömbölyű tölgyfa és lucfenyő szőlőkaróit a legjutányosabb árak mellett minden mennyiségben.

Ernst János és Roth,

UJVIDÉKEN.

10-3

4. szám.
1900.

Hirdetmény.

A titeli kir. járásbíróóság mint telegkönyvi hatóság 1900. évi március hó 7. ik napján 2070 szám alatt kelt végzésé el kiküldött bizottság ez-nuel közhírré teszi, hogy Káty községre vonatkozólag az 1886. XXIX. az 1889. XXXVIII. az 1891. XVI. t. cikk-k és az 1897. évi 47.532 számú igazságügyminiszteri Utasítás értelmében szerkesztendő telegkönyvi betétek készítésének munkálata folyamathat 1900. évi április hó 30-ik napján fog kezdődni.

A kitűzött határnapon a telegkönyvi és katazteri birtokrészletek azonosítása veszi kezdetét. Az a határnap, amelyen a betétszerkesztő bizottság a helyszínén a további tennőket megkezdji, a községi elüljárósággal külön fog közöltetni.

Ennélfogva felszólítatnak:

1. mindazok, akik az eddig vezetett telegkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt annak idején jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. mindazok, akik valamely telegkönyvezett ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telegkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telegkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telegkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telegkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telegkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átíratásra az 1886. XXIX. t. c. 15-18. és az 1889. XXXVIII. t. c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy a telegkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa; mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg-és illetékkelengedési kedvezménytől is elesnek;

3. azok, akiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van telegkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jog törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek; és

4. azok, akiknek javára zálogjog, bérleti vagy haszonbérleti jog az 1860. évet megelőző elsöbbséggel van telegkönyvileg bejegyezve, hogy eme joguknak a szerkesztendő telegkönyvi betétekbe való átvitelé iránti kívánságukat a jelen hirdetménynek a hivatalos lapban harmadszori közzétételétől számított 60 napon belül vagy a telegkönyvi hatóságnál bélyegtelenül beadott kérvénnyel, vagy a betétszerkesztő bizottságnál a helyszínén szóval jelentsék be, mivel ellenesben a kérdéses jogok elévülteknek tekintetvén, azok a telegkönyvi beétekbe át nem fognak vitetni.

Kelt Titelen, 1900. évi március hó 30-án.

Lévay Antal, Jankó Antal,

tkvvezető. 3-3 kir. albíró.